

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 ft. —
Fél évre 3 ft. —
Évnegyedre 1 ft. 50 kr.
Előfizetni lehet csupán a kiadó hivatalnál B.-Gyarmaton.
A lap szállása részére s a nyilvántartó vonatkozó minél is közelemből a szerkesztőhöz is küldendő.

NÓGRÁDI LAPOK

ES

HONTI HIRADÓ

politikai, társadalmi, s közgazdászati hetilap.

Hirdetések díja:

Öt hasábos petít sor 5 kr
Hélyeg minden beiktatásnál . . . 30 kr
Nyílt tér garmond sora 20 kr
Hirdetéseket felvessz a kiadó. Nagyobb és többesüri hirdetések jutányosan eszükölletnek.
Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhoz intézendők.

B.-Gyarmat, ápril 21.

Egy van, a mi a nemzet életét bármily rázkódítás után visszatéríteni képes, ami az állam testén ejtett sebeket lassankint beheggeszti, s ez a néperőny.

Beszélünk társadalmi bajokról, elviselhetlen pénzügyi állapotról, az ipar és kereskedelem általános pangásáról; és a súlyos bajok közepette elviselhetlennek látszik a teher, mely honpolgári vállainkat nyomja.

Csüggedésünknek van alapja, mert nem vagyunk áthatva a nemzeti élet magasztos eszméje által, mely a néperőnyben találja kuforrását.

Senki sem fogja elvitázni akarni a francia népnek azon bámuló kitartását és erőfeszítését, melylyel a hősi küzdelem dacára ejtett megaláztatás csorbáit részint helyreütötte, részint munka és szorgalom által nemzeti büszkeségéből folyó önbizalmának őrzésében kiköszörülni törekszik.

Ámde, ha figyelemmel tekintünk a francia nemzet mozgalmas életének titkaiba, azt fogjuk találni, hogy ott minden tényező át van hatva a nemzeti nagyság, nemzeti dicsőség eszméjétől, elkezdve az alacsony sorsú földműves és iparostól, fel a köztársaság elnökéig!

A francia nemzet nem tűri meg koblóban az árulókat, nem csinálják nála mestersegesen a közvéleményt, nem altatják sallangos czifra frázisokkal, hanem kitárják előtte a nemzet bajainak s hibáinak tárházát, hogy nyitott könyvből olvassa a mulasztásokból eredő hiányokat — egyesült erővel munkálhassanak azoknak helyreállításán.

És a francia nemzetnek ezen politikai és társadalmi előnyei mellett ott találjuk előnyös geographiai helyzetét, mely neki az ipar és kereskedelem fokozatos fejlődését biztosítja; ott találjuk azon erélyes közreműködést, melylyel ezt más nemzetekkel szemben fentartani, versenyezni, sőt túlhaladni igyekeznek; ott találjuk a kormányzatban azon józan elvet: „addig nyújtózkodjunk, meddig a takaró ér;” mert ne higgye ám senki, hogy ezen gondolkodás józan elv nélkül a poroszok által elvitt milliárdokat csak amolyan könnyedén — mint azt egynémely vezérezik néhány sorában egy ügyes tollu journalista egekig érő dicsériákkal leírni képes — kiteremthették volna.

Sok mindenféle körülménynek kell ott összehangzólag találkozni, a hol ily óriási veszteség és csapások után a nemzeti büszkeség és önbizalom oly egyszerű áldozatokban és tettekben nyilvánulhasson.

S most lássuk ezt a szegény magyar népet, akit folytonosan tanítanak arra a szomorú témára: „áldozz, a haza veszélyben van!” — lássuk mondom, lehet-e ebbe önbizalmat önteni, lehet-e erre buzdítólag hatni, hogy tegyen, munkáljon, s a bajokból kibontakozzék?

Igen is, buzdítani lehet; de hogy e buzdítás tettekben leljen nála kifejezést, — arra ez idő szerint — ha csak valami ujabbkori esuda mánnát nem hintenek le az égből, kilátás épen nem lehet.

Koldustól hiába várunk segítyt, a koldus se magán, se máson segíteni nem tud!

És mi, a szó legszorosabb értelmében koldusok vagyunk.

Iparunk, kereskedelmünk nincs; mezői gazdálkodásunk pang; egyik éven az aszály, másik éven a jég, harmadikon a fagy, negyediken a vizek árja teszük tönkre vetéseinket; várjuk évről évre a jobb időket, de csak várjuk, várjuk — s a várakozásnak eredménye nem más, mint a folytonos csalódás, s az évről

évre szaporodó s rossz államgazdászati rendszernek következményeként vállainkra nehező statusadosságok törlesztése ezimén vállainkra rótt minden kigondolható és még ki nem gondolt adó nemek.

Ez érinti anyagi oldalunkat. Lássuk a szellemi hátrányokat.

Szellemtünk nincs többé, az kihalt, elom-pult! Systematico lett kiölve a nemzetből, s az úgy könnyen többé fel nem ébred! Ennek felébresztésére nincs nálunk őszinte hang; a sajtó, mely ezt tenni hivatva volna — nem halad azon az ösvényen, hogy neki hitelt adni lehetne; czifra szavakkal, hangzatos frázisokkal árkádiai életnek festi állami életünk folyását, nem ut fejjére a szegnek, hogy azt helyön találja s a nemzet érdekeivel azonosá tenné működését; önzés rí ki minden sorából s hízélgés a hatalmasok iránt; ez az mit róla elmondani lehet; „port a szemébe” féle elvekkal közvéleményt csinálnak, s nem gondolkják meg, hogy a működés közben míg a közvélemény kifolyásának tekintik magukat a sajtó ezen primipilusai, addig a nemzettest nagy zömében folytonosan örlelődik a közöny minden iránt; a nemzeti lelkesedés forrása kiapad, s élünk mint a pariák mától holnapig, mert a nemzeti lelkesedés szent tüzét épen azok olták ki kebleinkből, a kiknek azt ápolni lett volna hivatás-szerű szent kötelességük. És ez nem mese beszéd, ez tény, a mindennapi életből merítve.

S hogy állnak végre társadalmi viszonyaink? arra is megfelelek, bár igen ohajtánám és lelkem mélyéből szeretném, ha a tények engem hazudtolnának meg.

„A munka minden adósságot törleszt; begyógyítja az államtestnek minden sebt; visszaszerzi az elveszett erőt; ismét győzelemre segít, felemel új hatalom, tekintély és dicsőségre.”

Ez gyönyörű és nagyszerű igazság általánosságban s különösen ott, hol a munkaerő folytonos elfoglaltságban tartathatik; a hol a munkás kezek fáradaik gyümölcsét élvezhetik, s az által örömmel s megnyugvással róhatják le az állam iránti tartozásaikat; a hol a munkástól megkívánják az állam iránti tartozások lerovását, de nyujtanak is neki módot és eszközt arra, hogy azt leróni s magát is fentartani képes legyen; a hol a munka nem szégyen s a munkás nép nem lonézott pária, hanem tisztelbber tagja a társadalomnak, mint az a henyélő faja az emberiségnek, mely here méheknél a munkás méhek szorgalmának gyümölcsét lopja ki a kasból, ott igenis győzelemre segít és felemel; de mint nálunk, a hol a munkás kezek alig virradnak a mindennapi kenyérre; a hol a munkára hivatottak vagy munkahiányból, vagy mint nálunk az is napirenden van — álszeméremből olyan pálya után törnek, melyet betölteni vagy nem képesek, vagy még a jóakarattal annak betöltése iránt is hiányzik náluk; — iparüzés vagy más a társadalomra nézve clönyösebb térről ők is azon tőrre lépnek, a hol egy kis körmölgetésért az állam kassájából várják a mindennapi kenyeret; s a helyett, hogy a munkás kezek a munkának gyümölcse után áldozhatnának a haza oltárára, az iparnak, kereskedelemnek s más egyéb hasznos hajtó foglalkozásoknak híjjával mint az élődi növények körül fonják az életre hivatott törzset; hogy annak életnedvől táplálkozva, elfojtsák azt, mely nekik ideig örüig éltet adott; — a hol, mondom, a munkás kezeknek nincs meg az a kellő méltánylása sem anyagi tekintetben, sem a társadalmi téren nem adják meg nekik azt az

erkölcsi elismerést, a melyet „a munka fel-emel” elvénél fogva megvárathatnának, ott oly magasztos tettek nyilvánulását várni hiú ábránd, hiú törekvés, s szóljanak bár anygali nyelveken hangzatos czifra szavakkal — „a hol a tények ellenkezőt bizonyítanak, mint nagy Széchenyink mondá: ott a czifra szavaknak nincs hitelök.”

Józan államgazdászati, takarékos államháztartás, nyílt, őszinte s a nemzet életérdekeinek megfelelő s azzal nem ellentétes politika, önzetelenség úgy fent, mint alant, ez az, ami bizalmat kelthet egy nemzetben, mely mindig csak csalódni szokott, — s ha a bizalom az irányadó körök iránt gyökeret vert a nép szívében, s a bizalom nem mesterkálten, hanem önként, magától folyik, akkor hivatkozunk más nemzetekre s tapasztalhatjuk hogy a magyar nemzet nem csak szívesen tanul, hanem szívesen áldozni is fog.

Karagyéna Mihály másod tanfelügyelő úrhoz*)

Önök a B.-Gyarmaton létesítendő polgári iskola tárgyában a nm. közokt. miniszter urhoz intézett s ezen lapok ápril 9-iki számában közre tett felterjesztésben a következő tétel fordul elő:

„Alig olvastatott fel indítványom a városi iskolások tagjainál, — kik azon bűnt, melyet a telek vételével elkövettek, a forgirozott építkezés által mintegy kiegészíteni kívánva, a mennyiben egyes családok érdekek kielégítése tekintetéből B.-Gyarmaton 8000 frtot adtak egy a város végén fekvő pusztai telekért — s melyért jelenleg is a volt eladó 50 frt hasznobért fizet — s így annak értékét indírect igazolja, vizshangra nem talál.”

Ápril hó 8-án Postre utazván, nem vettam részt a városi képviselő testületi gyűlésben, s ekként nem bírok közvetlen tudomással a történetekről; annyit azonban mélyebb kutatás nélkül is kiolvasok a felterjesztésből, hogy önök tollát csatlal nem az annyira hangzatos s szent ügy iránti odaadó buzgalom, hanem a félreismerhetlen szonvedélyesség vezeté; mert ha azon felterjesztést nem az indokolatlan szonvedélyesség kedés, hanem egy tanfelügyelőtől joggal követelhető tárgyalgosság és higgadt megfontolás szüleményének kellene tekintenünk, akkor önt jogosan azzal vádolhatnók, hogy a minisztert fordítással törvára vezetni s a polgári iskola felállítását herostratosi bravúrral megdönteni, vagy legalább felfartóztatni törekszik.

Nem akarván önök számláisaival sokat bibelödni, javaslatára csupán azt jegyzem meg: hogy B.-Gyarmaton iskolára alkalmas magán épület nem létezik, s ha önök még is sikerülne kettőt tukmálni az állam nyakára: azok átalakítása — az elemi iskola példáját tekintve — bizonyosan legalább kétszer annyiba kerülne, mint a mennyi a 34274 frt 99 krnak az árlejtett 46,000 frtig leendő kiegészítésében megkívántatnék, s lenne két külön álló iskola épületünk a szükséges tanári lakások és minták kör nélkül.

Mint hogy a város a 8000 frtos telket tölem vette, s ekként az „egyes család érdekek kielégítése tekintetéből” kitételben rejltó gyanúsításnak a dolog természeténél fogva roám is kell vonatkoznia, ezen — bűnrészességet feltételező — gyanúsításra s a hivatkozott tételben előforduló fordításokra a következőket jegyzem meg:

Honnan tudja a tanfelügyelő ur, hogy a telket érdekemben állott eladni? holott azt előbb nagy költséggel parkká alakítottam, ami csak önmagamra birhatott becsesül.

Ily nagymórvú beruházásokból józan gondolkodással nem épen azon következtetést kellott-e vonni: hogy a telket saját magamnak berendezni s megtartani kívántam.

Ön jól tudja, hogy ismét egy, még nagyobb kert rendezésével bibelöldöm, a mi szintén arra mutat, hogy kertészkedés, tehát kert nélkül nem akarhattam és nem akartam maradni.

És valóban csak is azért tettem jelentést a küldöttségnek eladási készségemről, hogy az is móttelt

*) E cikk tértárá miatt maradt ki a mult számból, kálálót szükségesnek látjuk nem személyi tekintetből, hanem, hogy a miől meg vagyunk győződve, az iskola telekvásárló bizottság aspillólen eljárása minden további gyanúsításból ment maradjon. Az iskolatelek vételára esembőlülleg magának látszik; de ha tekintetbe vesszük a legalkalmasabb tét, s a n. m. vall. és közokt. miniszter ama leiratát, melyben alkalmas telek vásárlására szólítja fel az iskola bizottságot, úgy ki kárhatóság a bizottságot akkor, ha a bégymál becsesül bíró telek megvételébe becsákosott? Szek.

írásbeli megkereséseknek legalább e tekintetben eleget tettek.

S hogy még is ném ellenkező tanácsa dacára lemondtam a fardozásaim gyümölcsét — legalább lelki örömekben — már-már meghozni ígérő kert birtokáról, erre — bármennyire támaszkodjék is benne a tisztelt tanfelügyelő ur, — legerősebb befolyással a nevelés ügy iránti érzékem vala; mert beláttam, hogy dönt fogna elkövetni városunk, ha ezen a jövőben egyéb tanintézeteknek is alkalmas telephelyként szolgálható terület megvétele elmulasztaná, midőn annak jövőbeni megszerzésétől, netalán magán építkezések következtében örökre elzáratott volna.

Miből következteti tehát a tisztelt tanfelügyelő ur, hogy a városnak érdekében állott az én — képzelt — érdekeimet bűn árán is kielégíteni.

Ily meggondolatlan gyanúsítással lépni a nyilvánosság elé, csak éretlenség vagy rossz akarat bizonyítéka lehet, melyek egyike sem alkalmas eszköz a képzelt mindenhatóság és dicsőfény növelésére.

Avagy mit mondana a tanfelügyelő ur annak, a ki azaz gyanúsítaná: hogy javaslatával két család érdekét törekszik kielégíteni?

As sem való, hogy a kérdéses telek a város végén fekszik, mert körülötte emelkednének egymásután a legzsebb házak; a mi pedig annak helyi fekvését illeti, tekintve: hogy a város területének legmagasabb és legelőnyösebb részét képezi, s hogy a város épen azon irányban s illetőleg azon teltérjéskedik: iskola teleknek annál czélsezerűbb fekvés B-Gyarmaton nem is képzelhető.

Nem tartozik ugyan a dolog lényegéhez, de miután Karagyéná Mihály ur, — s meglehet — vele együtt ebben is a 8000 frtot a telekhez arányosítva, meglehetősen tartják, nagyjából felszámítom abba befektetett beruházásaimat.

A telek az olcsó világban került	1900 frtba
Annak téregyenlítéséért (planírozás) fiztettem	1000 frtot
140 öl kerítés fölemeltetett	1400 frtot
A szülőknek nagy szifon kut tartozó- kaival együtt jött	850 frtba
400 szeker trágya és 200 szekér erdei föld átállításával és rigolozással együtt került	600 frtba
Az utak és térek kimetázása, s a ravatok körülöltetése és gyepesítése	250 frtba
Erfurti gyümölcsfákért fiztettem	135 frtot

saját befektetésem tehát 5035 frtra rug, nem számítván a kisebb szivattyus kutnak legalább 350 frtra rugó értékét, összes beruházásomnak több évi kamatait, a fentartott díszlák és cserjék kintetésének költségeit, a rendezés által igénybe vett saját idővesztésem, s a jegyzékbe nem vett apróbb kiadásaimat.

Mind ezekből napfényénél világosabban látható, hogy a kérdéses telek eladásából alig lehetett pár száz forint nyereségem, a mi ellenségeimnek és jó barátainak annyira szoken esik.

Igaz, hogy én 50 frtot fiztettem a telekért egy évi haszonbér gyanánt, de nem is lehetett abból nagyobb előnyt húznom, minthogy a park fát és cserjéit az elpusztulástól magamnak megőrizhessem, a mi szintén nem vala biztosítva, mert az épületi anyagoknak minden pillanatban nyakamra buccolásától tartanom lehetett.

A tanfelügyelő ur logikája szerint tehát a városban fekvő 2512 □ öl területű iskolatelek legfőbb

1000 frtot érne, a mennyiben az 50 frt évi haszonbérnek 5-százaléki kamat számba vételével csak 1000 frt. töké felelne meg.

Ha már a tanfelügyelő ur a telek becsértékének megállapításához is hivatásának ismerte hivatalosan — tehát komolyan — hozzá szállani, miért nem volt szorény a megyei főmérnök utbaigazítását igénybe venni, ki épen távolabb fekvő — de már igazán pusztá — 1183 □ öl területű telket 2300 frtot vetto meg, s abba 2000 frtnál többet kellett beruháznia, míg építkezésre alkalmas telekké és kertté alakíthatta.

Mind ezeket nem meggondolódás gyanánt hoztam fel, mert arra szükségem nincs; — hanem hogy az ön példa nélküli túlzásait constataljam; a kormány tapintatosságától pedig elvárjuk: hogy önt — a megye határain túl — haladéktalanul előléptetni fogja, mert hogy ön nálunk a tanügy vezetésére hivatással nem bír, s hogy az itt egykor talán előrendelt hivatalos tekintély és köztisztviselő elnyerése iránt táplált reményeit örökre eljásztotta, bizonyítani felesleges.

Némethy Kálmán.

A b-gyarmati iparegylet.

(Folytatás.)

15. §. A számvető kötelessége a pénzkészítés, számvitel és ügyvitel felett őrködni, s a netán felmerülő hiányok elhárításáról gondoskodni. E végből: mihelyest a pénztár kezelésében valami hiányt tapasztal, azt azonnal az elnöknek feljelenti, ki a pénztárt kíséretében rögtön megvizsgálni tartozik; ennek vonatkozásában az ügyet a választmányának bejelenti, mely, ha saját körében elintézhető nem volna, azt a haladéktalanul egybehivandó közgyűlésnek határozathozatal végett előterjeszti.

16. §. A választmány minden hó első vasárnapján, azon kívül, valahányszor szükségesnek mutatkozik ülést tart, utóbbi esetekben a választmányi tagok eleve összehívandók, s a tárgyalás alá kerülendő ügyekről értesítendők.

Határozat hozatalra a tisztviselőket is beleértve, legalább négy választmányi tag jelenléte szükséges; ha a fentnevezett számú választmány meg nem jelenne, 8 napi határidőn belül új ülés hívandó össze, melyben az első alkalommal előre kihirdetett ügyek, ben a jelenlevők érvényesen határozhatnak.

Háromszori igazolatlan elmaradás esetén az illető választmányi tag ezen tisztségéről lemondottnak tekintetik.

17. §. A választmány hatásköréhez tartozik: 1. A tagok felvétele és kizárása felett határozni, szükség esetén a közgyűlés jóváhagyásával. 2. A pénztár kezelése, segélyezések módosítai és a közös vállalatok iránt tervezeteket készíteni s jóváhagyás végett a közgyűlésnek előterjeszteni. 3. A békeltető bizottság megalakítása iránt javaslatot előterjeszteni a közgyűlésnek, s ügyelni arra, hogy abba a szegedek közül is egyenlő számmal választassanak. 4. A tisztviselők eljárása, és az ügyvitel felett őrködni, a havi üzleti jelentéseket, levelezéseket és a pénztári kimutatást megvizsgálni. 5. A tisztviselők hanyagságából netalán eredhetők károkat megelőzni, megakadályozni s elhárítani, s e célból a választmány jogszabítva van a jegyzőt vagy a pénztárnokot felfüggesz-

teni, s rögtön közgyűlést összehívni, s az eseményt indokolva, további intézkedés végett előterjeszteni. 6. Az évi költségvetéseket elkészíteni, s a közgyűlésnek előterjeszteni, s a határozatok végrehajtásáról gondoskodni. 7. A munkaviszonyból eredő panaszokat megvizsgálni, s azok elintézéséről gondoskodni. 8. A tanoncok oktatásáról gondoskodni, s a feletti felügyelőt gyakorolni. 9. Az egyet pénztárából fizetendő pénzeket a költségvetés korlátai közt kiutalványozni; az egyet pénztárát illető követelések beszedéséről gondoskodni. 10. A választmányi jegyzőkönyveket az elnökön és jegyzőn kívül mindig egy választmányi tag is írja alá.

A választmány egyáltalában az egyet céljainak előéréséről minden módon gondoskodni tartozik. Üléseiben tárgyalási ügyrendjét maga állapítja meg.

(Folyt. köv.)

Nógrád megye népoktatási állapotának járáások szerinti kimutatása 1874-5-ik tanévről.

I. B-Gyarmati járás. Tanköteles gyermekek száma 4750 vagyis a járás lakosságának 14-23%. Ezek közül iskolába járt 4060-85-4%. *) és pedig elemi iskolába 3024, ismétlőbe 953, magánintézetbe 83, iskolába nem járt 690 vagyis a tankötelesek 14-6%. Az iskolába járók közt van vallásra nézve: a) r. k. 2612-64-3%, b) g. kat. 1 c) g. kol. 1 d) helv. 7 e) ág. 1075-26-5%. f) izr. 464-9-2%, nemzetiségre nézve. a) magy. 2676-66%, b) ném. 3 tót 1381-34%. Iskolába járt télen nyáron 720-17-7% csak télen 3340-82-3%. Az iskolából kiléptek közül jól tudott olvasni írni 585-14-4%. Iskola volt; 5 kőszegi s 44 felekezeti-49-tannyelvre nézve 23 magy. 15 tót, 11 magyort melyek, ben 59 tanító működött, esett tehát átlag egy iskola 682 lakosra, 97 tanulóra, egy egy iskolára 1,2 tanító s egy-egy tanítóra 68 tanuló. Tanításnak szánt terem volt 67 s így egy-egy tanteremre esett átlag 60 m, nullo; az iskola felszerelését illetőleg volt 43 faiskola 39 kert, 7 testgyakorlótér 65 feketetábla, 51 olvasó tábla, 68 fali tórkóp, 43 földgömb, 30 természetrajzi és 15 természetrajzi gyűjtemény 8 könyvtár. Az iskola évi kiadása volt; 12803 frt 21 kr. egy-egy iskolára átlag an 261.28 frt, miből a tanítók fizetésére 10725.20 frt fordított. Ezen összeghez hozzámitva még a 9000 frtot meghaladó kántori jövedelmet, leszen egy-egy tanító átlagos évi fizetése 334.32 frt az iskolák évi kiadása fedezetelt: a) 5833.90 frt tandíjjal b) 2530 frt állami c) 500 frt egyházi segélyvel, d) tőkék kamataiból 178.60 frtal e) 3760.71 frt iskola adóval.

II. Nógrádi járás. Tanköteles gyermekek száma 3966 vagyis a járás lakosságának 24 % Ezek közül iskolába járt 3455-87.1% és pedig elemi iskolába 2641, ismétlőbe 759, magánintézetbe 15, iskolába nem járt 511, vagyis a tankötelesek 12.9%. Az iskolába járók közt van vallásra nézve: a) r. k. 2649-76.6% b) helv. 393-11.3% c) ág. 409-12.1% f. izr. 4. nemzetiségre nézve. a) magy. 2169-62.7% b) ném. 270-7.8% c) tót 1016-29.5% Iskolába járt télen nyáron 68, csak télen 3387-98.1% Az iskolából kiléptek közül jól tudott olvasni s írni 427-12.3% Iskola volt 40 mind felekezeti, tannyelvre nézve

*) E magas szám is mutatja a polgári iskolának mellőzhetetlen szükségét. Szerk.

TÁRCZA.

A régi emlékek.

Oh, ne vodd azt rosz néven, ha néha
Fáradt lelkem most is hozzád téved,
Mint a madár a tavaszi tájat, —
Oly hő vágygyal keres az föl téged.

Szép emléked a multnak ködéből,
Széliden int s ragyog most is felém,
Hol melletted a mennyország éden
Boldogságát, örömet islelém.

Hol imádó áhitattal néztem
Tündér orcsád, hajnal mosolygásod,
S vágyó lelkem édes álmódással,
Ábránd-szárnnyon fel az égbe szállott.

Álmódtam én, oly tündéri szép volt,
S olyan boldog a szerelem álma:
Akkor szívem minden titkos vágyát,
És reményét teljestülve láttam.

Te voltál e tündér álom képe,
Téged rajzolt az szüntelen elmém;
Feléd szárnyalt lelkem minden vágya,
Hozzád hívott a biztató remény.

Eltűnt immár az ábránd, az álom, —
Csaldós lett fajó ébredésem:
Tudom, tudom, hogy nem lehetsz enyém,
Elérhetlen csillag vagy te nekem.

De bár tőled örökre száműzött,
S elválasztott a mostoha végzet:

Bolygó gyanánt búsan kísér mégis,
Árva lelkem örökösen téged. . . .

„Az elűzött ifjú”

(BESZÉLY.)

Írta:

Gonda László.

(Folytatás.)

A cseléd lépett a terembe nőjegygyel melyet Vilmanak nyújtott.

„Jóhet” szolt Vilma egész hidegen.

Kis szünet mulva Horváth lépett be, udvariasan meg hajta magát Vilma előtt, és az ott lévő karosszékbe ült, melyre Vilma mutatott.

Gábor nem volt többé felénk, sőt oly magavisolelet tanusított, mintha mindig parquette-ken és szőnyegeken taposott volna.

„Nagysám!” kezdé Horváth, midőn kényelmessen elhelyezte magát fautcuillejébe.

„Először is bátor vagyok önnek kinyilatkoztatni, hogy Excellenciás ur nem vagyok, csak félre értés volt az egész, miután nevem — különben nemis saját nevem — Horváth. E név felvételéhez egy kis történet járul, melyet kegyednek is elmondok s hiszem érdekleni fogja . . .

Tizenhat éve már, nagysám” folytatá ismét Gábor némi kis szünet után „hogy nem éreztem boldogságot, azon időtől fogva, a melytől elyalék tüzve az atyai háztól, egy gazember miatt, ki atyámat és az országot megrablá, megkárostita; atyámat pedig a nyomorba taszítá, becsületétől megfosztván megszökött . . .

„És atyám e tettet rám fogta mint amannak közvetítőt haragjába elűzött magától végkép; még nevét is megtiltá viselnem, . . . oh, ne nyugtatlan-kodjék kisasszony, halgassa meg panaszimat; hisz oly jól esik nekem, ha egy kissé kibeszélem magamat. . .

„Január hóban volt, midőn Balassa-Gyarmatról Pestre jövék, úgy szólván félíg mortelen, — mert eltávoztán az atyai háztól, a hosszú úton, melyet gya-

log tettem, mindenem elrongyosodott, cipőmből meztelen ujjaim fityegtek ki, s Pesten nem tudám, hogy hová hajtsam árva fejemet. . . az éj is be állt, csipős hideg szél fújt, a hó pedig sürün szállt alá és fehér lepelbe burkolá a járdát és a háztetőket.”

„En majd megfagytam, majd meghaltam éhen.”

„Ily állapotban magam sem tudom hogyan — az Ösz utcába vetődtem.”

„Kéregelni szegyenlettem magam s így egy kapuba húzódtam meg; ott véltam az éjt tölteni.”

„A Kapu zárva volt, mert már késő lehetett; dideregre ott össze húzódtam, és vártam a kinos reggelt.”

„Egyszerre léptek zaja virasztot fel, és én futni akartam, de tagjaim a hidegtől és az éhségtől egészen megdermedtek, meg sem bírtam mozdulni, elkezdtem fájdalmaimtól gyötrőre nyűszörgögni.”

„A léptek zaja mindinkább közelebb és közelebb érték s végre a kapuban megszűntek, mely alatt én össze kuporodva valék. Egy kövér bundába bujt ember volt, kinek arcának csak csokély részét láthatam elhomályosult szemekkel.

„Csengett, . . . de nyűszörgésemre figyelmes lett s körül tekintve meg látott engem és kérdé: — „Ki vagy?”

„En vagyok bácsi,” feleltem remegve alig hallhatóan . . . adjon kérem alásan egykis kenyert, olyan nagyon éhes vagyok már három napja, hogy nem ettem mást mint holmi féle hulladékot.

„És a jó ember megszánt, bevitt magával.”

„A jó öreg úr és neje, kinek jó szíve volt, gyermekük nem lévén, sajátjuk gyanánt ápolának.”

„Az öreg úr úgy viseltetett magát iránymban, mintha atyám, neje pedig mintha anyám lett volna.

„Hanem most három éve, isten elszólitá őket más szebb világba, én pedig örököstük lettem nekem maradt a két ház, melyből most kényelmesen élek — gondolkodom az elmúlt időkre, miknek emléke mai-napig is mélyen szívembe vésve.”

„Hiába keresem szüleimet midőn egy kissé esze-szebb lettem; őket sosem bírtam feltalálni többé — talán ők is elhaltak már — az isten nyugtassa őket!

„Imé nagysám az egész történetem: láthatja mily szerencsétlen vagyok. . . Így elhagyatva mindenkitől,

20 magyar. 2 tót, 14 magy 4 magyórné melyekben 41 tanító működött, esett tehát átlag egy iskola 412 lakosra, 99 tanítóra, egy-egy iskolára 1 tanító s egy-egy tanítóra 84 tanuló. Tanításnak szánt terem volt 32, s így egy-egy tanteremre esett átlag 94 tanuló, az iskola felszerelését illetőleg volt 36 faiskola 34 kert, 1 testgyakorló tér, 40 fekete tábla, 36 olvasó tábla, 41, fali térkép, 34 földgömb, 20 természetrajzi és 9 természettani gyűjtemény, 4 könyvtár. Az iskolák évi kiadása volt 2282 frt 61 kr. egy-egy iskolára átlagban 57.6 frt miből a tanítók fizetésére 1482.29 frt fordított. Ezen összeghez hozzászámítva még a 9939 frt meghaladó kántori jövedelmet, leszén egy tanító átlagos évi fizetése 278.60 frt. Az iskolák évi kiadása fedezett: a) 1316.60 frt tandíjjal b) tőkék kamataiból 357.18 frtal c) 608.83 frt iskola adóval.

Levelezés.

Losoncz, 1876. ápril 20.

F. hó 6-án esti 8 óra tájban az itteni tűzoltók (kik mellesleg mondva — nagyon lassan baladnak előre felszerelésükben és eddig még éppen ezen oknál fogva még gyakorlataikat sem kezdték meg) majdnem alkalmat találtak mesterségüket, még mielőtt azt rendszeresen tanították volna, gyakorolhatni. A Havas-féle ház padlásán ugyanis az említett időben alkalmassá vigyázatlanság következtében tűz támadt, mi azonban hamar észrevétetvén néhány, a Selmeczféle czukrászdában jelen volt (többnyire tűzoltó) fiatal ember által idejekorán eloltatván, hál' istennek csak „szalma tűznek” bizonyult. Ohajj! hogy a tűzoltó intézmény nálunk ne legyen ilyen.

Tűzoltóink különben a mollett, hogy hébe-korba különösen vasár és ünnepnapokon, „festői” egyenruhákban nyilvános helyeken „parádézniak” e hó 8-án még azon életjelt is adták, hogy az nap este a választmány a sörházban tombola-estélyt rendezett, melyben a tűzoltó-bárból felmaradt nyeregények egy részét játszotta ki. Közönség a zsidó-ünnep miatt nem volt ugyan fölös számmal, de a tűzoltók pénztára mindamellett néhány forinttal gazdagabb lón, mi nagyon is ráfér.

A mint utolsó levelünkben jeleztük, vasárnap f. hó 9-én d. u. 3 órakor Búsbak Á. am. úr tartott a város közbáza tan. és termében nyilvános és ingyenes felolvasást az „iparról”. S habár a felolvasó napokkal azelőtt falragaszok által hirdeté is ki ebbeli szándékát Losoncz városa iparos közönségének, mégis alig harmincz és néhány (ezek közt több nem az iparos osztályba tartozó) egyén jelent meg a kitűzött időben és kijelölt helyre. Pedig kíváncsiak lett volna, hogy iparosaink, a tanúsított közöny helyett, minél számossabban hallgatták volna meg Búsbak úr érdekes előadását, melyben az ipar történet fejlődésének rövid áttekintése után a magyar ipar korábbi és jelenlegi állapotát esetelre és végül Losoncz iparosaihoz fordulván lelkes szavakban buzdítja őket iparegyesületek, ipartanoda, segélyezési és temetkezési egyletek stb. létrehozására, valamint a küszöbön levő szegedi országos iparkiallításra való részvételre. A hallgatók a felolvasást éljelezéssel jutalmazták meg.

A délutáni komoly felolvasás után este ismét a kellemes szórakozásra nyílt alkalom a színházban. Kellemes szórakozásra mondom, mert mai nap fáj-

dalom, osakis ezen szempont jön tekintetbe a legtöbb színházlátogatónál és a színészet ezek előtt többé nem a jó izlés és erkölcs: nemesítés iskolája, mi azután a közönség kegyéből élő színészeknek is helytelen irányt szab. A már csak három tagra lecsökkent színésztársaság ezúttal utolsó előadását tartá Czákóné Irma assz. jutalomjátékául. Előadásra kerültek „Reggel 4 órakor” Vigj. 1 felv. Nehézkes, vontatott játék. Azután a „Tövedtő”, (La traviata) dalműből „Visletta” nagy magán áriáját Rácz Rudi zenekarának kísérete mellett Az „Elkényeztetett férj”. Tréfa 1 felv. melyben Czákóné ismét bebizonyítja, hogy ügyes, gyakorolt színésznő. E darab folyamiában a Cliquot-dalt szokott bravour-al éneklé.

A színészet és dalművészettől csak egy lépés vezet a táncművészethez. Említettük minap, hogy ennek egyik mestere Szöllősy Manó úr próbálálja tisztázni a népművészetet a minden kritikán alóli állapotban levő Kis-bécs utca kiköveztetési alapjára ajánlotta föl. Ezen dicséretre nem szoruló önzéstelen eszelekvés módján azonban még folytatása is van. Sz. úr ugyanis mielőtt körünkbe távozott volna, azon ház o. é. frtot, mely becsületsértési pörben a bíróság részére megállapított, a kisdődöda járára, tizenégy frtyi (hatóságilag behajtható) tandíjt pedig a fűrdőbe vezető új út költségeinek részbeni fődőzésére ajánlotta föl. Itt a példa, kövessétek! k—s—l—r.

Losoncz ápril 19.

T. Szerkesztő úr. Az itteni ág. o. papi választmánynak mozgalmait, tudom, hogy becses lapjának több olvasóját érdekelni fogja, ezennel vagyok bátor tehát jelen közleményemet beküldeni. Mintán Hrk József állami tanár úr husvét ünnepekre isteni tiszteletet végzendő, kiküldetést nem fogadta el, most az alesperes úr őt mint állami tanárt kiküldeni nem volt jogosítva, helyébe Frenyo Gyula sz. péteri segéd lelkész és Svehla Ede szinobányai lelkész urak lettek kiküldve a husvétünnepekre szónokolni. Husvételő napjára tehát Frenyo Gyula úr szónokolt magyarul. Szónoklatának alapeszméje „váltatok a nazaretus Krisztus sirjára” oly kitűnően volt kifejtve, hogy méltán meglepte számos hallgatót; a fiatal szónok tiszta esendő hanggal és szép magyarsággal elmondott szónoklata ellen nem volt más kifogásolható csak hogy sietve lett elmondva e szónoklat; általánvéve azonban a zsűfölséig telt templomból megelégedve távozott a hallgatóság. Másod ünnepen Svehla Ede úr szónokolt tót nyelven csak az kár, hogy kevés hallgatója volt; a beszéd mint előadása jó, s nagyon otthonos a szöveken; azon reményben vagyunk, hogy Svehla Ede urat még egy magyar próba szónoklata logja megnyerni az egyház, s ha az is úgy fog sikerülni mint tót szónoklata, minden esetre erős pártot szerez magának.

Jövő vasárnap Petrovits b. csabai segéd lelkész és tanár urat fogjuk próba szónoklaton meghallgatni s utána Terray és Holles urakat, kikről a tapasztalt vélemény bator leszok szintén beküldeni. Prosbiter.

Közügylések.

A b. gyarmati tűzoltó egylet e hó 15-én tartotta alakuló közgyűlését a városházi teremben. A tagok nagy számmal voltak jelen. Előülkélz alkalomra meg-

választatott egyhangulag Reményffy József jegyzőül Chikány Mihály. A közgyűlés első tárgyat képezte az alapszabályok felolvasása, melyek, miután az előbbi közgyűlésen eléggé megvitattak, a jelenlevők által elfogadtattak, s ekép a tűzoltó egylet elnök által megalkultnak nyilvánítottak. Következett a választás. A választás a kívánt eredményhez vezetett, parancsnokul megválasztatott egyhangulag Kövy Tivadar, ki a bizalmat melegen megköszönné, röviden jelké a tűzoltó egylet szükségét, s kifejezést adott annak, hogy az egylet nem csupán az anyagiak megmontése körül lesz hivatva társult orékkal közreműködni, hanem a szellemi és erkölcsi élet fejlesztésére is hatalmas befolyást fog gyakorolni. Ily egylet a féktelen erkölcsötölenség, a hatalságot méltóvaló iszákosságot a minden társadalmi felelősséget szemmel tart, s azoknak ostromozója leendő; míg az egyleti összátartás, a jótékony-ságok felkutatása, testületi fellépések productiv hatás, mind oly szép célok, melyek felé törekedni az egyletnak kötelességében fog állani, s azok koraszúl vitelére a parancsnok úr aziveson vállalkozik. Gratulálunk a szép törekvésnek. A többi hivatal a következők által töltetett be: alparancsnokul megválasztatott: Haintner Ottó, titkárul: Jesezenszky Sándor, pénztárnokul: Haras Gyula, vezérőrkül: Mezey Ignác, Menckel János, Szajkó Mihály, Tomesko Nándor alvezérőrkül: Csep reghy Mihály, Villim József, Bercaeller József Kohn Lipót, szertárnokul: Opitz Károly, ügyvédül: Szabó János, orvosokul: Dr. Felsenburg Ferenc és Dr. Lövy Nándor urak. — Határozatott, hogy az aláírások továbbbi eszközölése parancsnok úrra és néhány választmányi tagra bízatik, végül, hogy a szolgálati szabályok a választmány által rövid idő alatt készíttessenek és a legközelebbi közgyűlés elé terjesszessenek. A gyűlés fél 12 kor oszlott fel.

Ma a „Népkörben” ugyancsak közgyűlés tartatik melynek tárgyat a egyenruhák minőségének meghatározása képezi, valamint a tűzoltói felszerelvények megszerzése iránt tettotti intézkedés, amennyiben ezek megszerzésével a parancsnok Kövy Tivadar úr bízott meg. A gyakorlatok május 15 körül fognak megkezdetni.

Az „első nógádi föld, ip. és ker. hitel intézet” f. hó 18 án d. o. közgyűlést tartott, melyen a leköszönt Stiller Jónás igazgató választmányi tag helyett Klein Mózes lukaneyci birtokos választott meg. Határozatba ment tovább, hogy az intézet előbbi gyűlésén megalapított („takarék és hitel intézet”) czéget június végén veszi fel.

A b. gyarmati polgári önségélyző egylet ma tartja évi rendes közgyűlését, melyre névső tárgyak már előre jelezve voltak. A határozatokat a jövő számban közölni fogjuk.

Felhívás. A b. gyarmati nyári szinkör részvényes tagjait, van szerencsém f. évi ápril hó 29 dikén d. u. 4 órakor a „Balassa” czimű szőloda termében tartandó évi rendes közgyűlésre tisztelettel meghívni. A közgyűlés tárgyai: 1, a számvizsgáló küldöttség által már megvizsgált számadásoknak előterjesztése. 2, a tisztviselők és igazgató választmányának újból leendő megválasztása. 3, a szinkör jövőjének érdekében teendő javaslatok feletti tanácskozás. Kelt B. Gyarmaton 1876-ik április hó 21-én. Zámpony István, egyleti elnök.

Hírek.

Gyászhir. Ecseden Plachy Gyuláné született Szilárdy Elfrid e hó 17-én két évi boldog házasság után szeretett férje nagy fájdalomra jobblétre szenderült.

Az ipolysági izraelita különben sem nagy hitközség mely újabb időben egy rabinnal sem birt, legközelebb két részre (reform és orthodoxra) oszolva mindenik rész magának külön papot választott.

Tűz. Ipolyságon f. hó 19-én este 10 órakor a Flórián utcában tűz ütött ki, melynek 21 ház lett áldozata E nagyobb mérvű szerencsétlenség figyelmeztetné az Ipolyságiakat egy tűzoltó egylet megalakítására, mi oly egyetértő szellem mellett, mint Ipolyságon egy idő óta létezik, — kevés fáradsággal össze-hozható.

Hymen Manger Frigyes hadnagy e napokban váltott jegyet Jankovics Ilona úrhölgygel. — Obelko Vilmos április hó 17-kén jegyezte el Pongrácz Ilonka kisasszonyt, Pongrácz Miklós f. pribeli birtokos kedves és szellemes leányát. Polatsék Adolf e hó 16-én váltott jegyet Lovi Berta kisasszonnyal.

Kedélyes. Talpasi ozismadia szeretett becsipni, hanem egyszer igen megjárta. Amint haza ment, szeméi kápráltak, aztán úgy tűnt neki, mintha feleségét duplán látta volna. Erre annyira megijedt, hogy többé nem ivott bort soha!

Törvényszékek feloszlása. Az 1875 XXXVI t. cz. 1-6 §-ában nyert meghatalmazás alapján a kir. o. f. törvényszékek közül 1876 évi máj. 31 kétől a nagyonyedi, selmeczbányai, nagy szombati, szolnai, bajai, magyaróvári, szentgothárdi, gyöngyösi, homonnai, nagy károlyi, nagy bányai, szilágy somlyói, makói, hódmezővásárhelyi, borosjenői, körösbányai, oraviczbányai, és verscezi, ugyancsak ez évi jun 30. átol pedig a segésvári, medgyesi, lipótszentmiklósi és alsó kulini törvényszékek szűnnek meg. A selmeczbányai kir. o. f. törvényszék hasonlóvá járásbírósnak barmegyei területe az aranyos maróthi kir. o. f. törvényszék hasonlóvá járásbírósnak zolyom megyei területe a beszécsbányai kir. o. f. törvényszék zolyomi járásbírósnak, a körösbányai járásbírósnak egész és az aranyos maróthi kir. o. f. törvényszéknek — a selmeczbányai valamint korponai járásbírósnak területeik egyéb r-

egy szép napon megpillantám őnt, óh, nagysám csak még egy pillanatig legyen elnéző, s aztán készen leszok, könyörgött az ifjú midőn Vilma fel akart ugrani „tehát a mint mondtam” folytatá ismét, „megpillantám őnt s szívémben oly érzelmek támadtak, melyeket nehéz volna ki mondanom, oh! szánjon meg kisasszonyom s nyissa meg előttem a mennyet, mely oly igézón s boldogságtól tudókölvőe hívogat magához.”

Az ifjú elérzékenyülve sűrű le szemét, mialatt ismét felvörös elbeszélése megszakított fonálát:

„Két testvérem is volt,” szölt melabúsan az ifjú „jól emlékszem még, az egyik majdnem az ön képmása, míg a másik szőke fiatalabb amattól, ők is kifejezett nők lehetnek már.”

„Istenem!” sohajtott fel Vilma — „mily kínos az ön életének története — valóban sajnálatra méltó.”

„Köszönöm, köszönöm e meg indult részvétet, oh! én boldog! ön reményt csopogtet sajtó meg tört szívembe.”

„Ah! ha volna annyi erőm, hogy őnt meg vigasztalhatnám,” szölt Vilma székéről felkelve, mit az ifjú is követett, igazán szívéből tenném azt ünért.”

„Es nem volna? . . . ne így nagysám! Mondja ki vajjon képes lenne-e, szerelmem bár fölig is viszonozni?”

„En . . .?” szölt meg lepetve Vilma, ki a szerelemre nem is gondolt.

„Ön kisasszonyom” szölt hűvel az ifjú, „oh legyen hozzám őszinte, tudna engem szeretni? mondja ki nyíltan, mert én véghetetlenül szeretem őnt, s ön nélkül nem élhetek többé e világon.”

Vilmával keringett a szoba, feje szédülni kezdett, s a pamlagra rogyott megsemmisülve.

Az ifjú térdre rogyott előtte és kezét csókolá, miközben folytató.

„Nagysám, im térden kérem őnt, legyen irgalmas hozzám, ne tébolyítson meg, vallja meg, hogy szeret-e?”

„Félre tőlem kigyó. . . ön vissza élt jószágommal,” Gábor, ez alatt hátra tántorgott.

Vilma ki akart rohanni, miután látta, hogy Gábor nem mozdul, de azon perczen tappant be Loránd; ar-

czából egész kikelve s mérges tekintettel mérte a bent levő párt.

„Oh Loránd! . . .” kiáltott fel Vilma, mi közben keblére akart borulni.

„Viasza! ordított dühbel Loránd és a lányt durván eltaszítá magától, miután folytatá ép oly hangon: még hozzám megsz nyúlni szemtelen! nem elég hogy mással találalak itt, menj, menj szemem elől! hogy ne is lássalak többé, átkot, nyomort, szégyent hoztal életemre.”

„Hah! ezt már nem bírom ki; ám legyen, isten veled!”

„Megállj,” szölt Loránd parancsoló hangon, „nézd, légy tanuja a vérontásnak, mely te érted fog most ki folyni” s ezzel a bámuló ifjú elé lépett, „Nos emlékszel-e még a tegnap előtti szívaidra?”

„Ep úgy mintha ma mondtam volna” nesze!

„Helyes! . . . válassz most e két fegyver közül! egyikünknek halni kell, mert egy nőt kettlen szeretünk.”

„De Loránd!”

„Fogod vagy nem?”

„Amint tetszik!”

Horvát a szélső pisztolyt vette, mely Loránd tenyere szélén volt.

„Es mit akarsz, most itt csak nem akarsz lövöldözni.”

„Csak menj a szoba végére én pedig majd itt az ajtónál fogok állást foglalni.”

„De barátom, gondold meg azt, hogy más házá-nál vagyunk.”

„Szemtelen! de te azt nem gondoltad meg az előbb, hogy más házá-nál, más jegyesét akarod ocsábitani . . . nos mész helyedre?”

„Ily szavakat ki kérek magamnak, mert mielőtt meg vívnánk, fel pofozlak mint egy kölyket.”

„Nyomorult! . . . és te azt gondold, hogy én helytelenül beszélek?”

„Azt, mert rágalmad engem nem illet.”

„Nem? nézz ide szölt Loránd miközben a romegő Vilma balkezét felemelő melyen jegygyűrűje csillogott, és aztán nézz az én kezemre, nem de ugyanazonossak e gyűrűk?”

(Végo köv.)

szél az ipolyági kir. e. f. törvényszéknek területéhez csatoltatnak.

Halotti hírek. Megyénk főispánja Gróf Gyúriki Abrahám 6. méltósága f. hó 18-án B. Gyarmaton volt, honnan 19-én távozott. A székelyen léte alkalmával a megyei közgyűlési határonról is volt szó, mely, ha valami körülmény nem jön közbe, május 18-án fog megtartatni. Bizonyos határon csak május 6-án lesz megállapítható.

Külföldiek. A király Szilassy Ferencz lovasági birtokos és a losonci helyi hitvallás egyházi gondnokának, a közigazgatás elmozdítása által szerzett érdemei elismerésül, a királyi tanácsosi címet díjmentesen adományozta; — ugyancsak Dr. Piffeltha Soma nőgrádmegyei tiszteletbeli fő orvosnak a minőségben tett jószolgálati elismerésül a korona arany érdemkeresztet adományozta.

Kinevezés. Transzjánszky Péter bontmegyei tiszviselő és káptalani ügyvezető a pozsonyi kerületbe pótlólag kinevezetett.

Nőgrádmegyei ifjúsága által rendezett táncvigalom, midőn a sorokat írjuk, javában foly. A megye házi terméi láthatóak nevezetesebb bálakat, de a közönséget tekintve, választékosabbat, fényesebbet bizony-

nyára nem. A terem miután a bál tiszta jóvedelme a helybeli tűzoltó egyletét illette, tűzoltó jelvényekkel van díszítve. A terem közepén lévő állványon, két létra magasodik, csákány s mentő kötelekkel övezve, közepén egy babérkoszorúval díszítve mellvert, rajta Ö. T. (önkéntes tűzoltó) botuk. Az izletes trophea Nagy Gábor úr műhelyéből került ki. A különben teljesen sikerült est fényét emelte az, hogy a losonci testvér egyesület 7 tagja által képviseltette magát, kik a parancsnok Pettyko Luro vezetés alatt egyenruhában jelentek meg. A bálgyűlésen jelen voltak: Prónay Sándor, Jeszenszky Margit, Omazta Olga, Hanzely nővérek, Luka Irma, Fáy Hermin, Hederváry Gizella, Horváth Ilona, Komjáthy Erzs, Mocsáry Helén, Bérczy Panni, Fölkel Mariska, Posztóczky Róza, Tieszenszky Aranka, Iszakovics nővérek, Pongrácz Emma, Sipler Pálné, Hanzely Lászlóné, Baintner Ottó, Klein Jánosné, Baintner Imréné, Harmos Gáborné stb. A szüretáncot, melyet lehető legnagyobb tapintattal Andrásszky Gábor báró és Posztóczky Iván urak rendeztek, fényesen sikerült. Táncolt 22 pár. A jelvények gazdag kiállítással ragyogtak a napszerűleg ki-
világított teremben. A táncmulatság fokozott kedvvel reggeli 6 és fél óráig tartott.

Az ipolyági takarékpénztár igazgatósági f. hó 12-én tartott ülésében az új szabályok értelmében intézeti ügyészül 18 szavazattal 1 ellenében Matyas k a Adolf ügyvédet megválasztotta. Az előbbi tiszte-
ről leküszönt Ságly Bonó ügyvédnek köszönet szavaz-
tatott.

A „Magyarország és a Nagyvilág” legújabbban megjelent 16-ik számának tartalma. — Szöveg: Agnus dei. (F. J.) — Isten háta megett. Beszély apa-
loez népelethöl. (Tövisgyi Titusz.) — Enid. Király idyll
Tennysontól. (Csukási József.) — Egy háromszáz éves
dráma (Ifj. Szinnyei József.) — A fővárosból: Tavasz
a gomblikban. (Porzó.) — A tizenkét hónap. IV. Ap-
rilis — Különfélék. — Sakkfeladvány. — Szórejtvény.
— Szerkesztői üzenet. — Rajzok: Agnus dei. —
Husvétii üntözés falun. — Judás esőkjá. — A szent
sir temploma Jeruzsálemben. — Szent-Péter temploma
Rómában. — Előfizetui lehet e lapra a kiadóhivatalban
Budapestben, Ferenciekterő Athenaeum-épület. Negyed
évre 2 frt 50 kr., félévre 5 frt., egész évre 10 frt. —
Ajánljuk e lapot a t. olvasó közönség figyelmébe

Felolós szerkesztő: **Horváth Danó.**
Főmunkatárs: **Harmos Gábor.**

H I R D E T É S E K.

North British and Mercantile Insurance Company

London és Edinburghban

(alapított 1809-ik évben.)

Biztosítéki alap: o. e. 29 millió forint ezüstben.

Van szerencsénk ezennel köz tudomásra juttatni, hogy a f. é. január 1-én érvénybe lépett új kereske-
delmi törvény alapján és minden törvényes követel-
mény teljesítése után társaságunk részéről a magyar
korona országai számára a budapesti kir. váltó- és ke-
reskedelmi törvényszéknek bejegyezett:

North British and Mercantile tüzár-biztosító részvény-társaság
BURGER és SCHARF

ezég alatt képviselőseget állítottunk, ezen képvise-
lőkültség ügyeire nézve fő-meghatalmazottá **Klapka**
György tábornok urat neveztük ki, az üzlet vezetésével
pedig **Körmöczy Gusztáv** és **Kössa Albert** titkár úrakat
biztuk meg.

A társaság ezégét a nevezett titkár urak per
procura jegyzendik, azok valamelyikének akadályoz-
tatása esetében pedig **Kunossy Lajos** ur fog a titkár
urak egyikével együttesen jegyezni.

A „Mercantile” magyar-angol biztosító társaság
üzlete, melynek kockázatai köz tudomásulag eddig
teljes egészében nálunk viszontbiztosítottak, társa-
gunkra száll át, oly módon, hogy társaságunk most
már a „Mercantile” által kötött minden biztosításra
nézve közvetlen felelősségre kötelezettségbe lép.

A társaság a budapesti váltó- és kereskedelmi
törvényszéknek beiktatott okmányok erejénél fogva
minden tekintetben alávetette magát a magyar
London 1876. április hóban.

törvényeknek és bíróságoknak, és egyuttal bizto-
sításai feltételeit is a kereskedelmi törvény ha-
tározmányaihoz idomította. Utalva ezen fontos kü-
rülményekre, társaságunk bőséges biztosítékaira*) és
elismert szabadelvű üzletelveire, valamint arra, hogy
társaságunk — melynek működése az emberlakta föld-
nek majdnem minden részére kiterjed — 67 éves
becsületes fennállása alatt egy világintézet híret
joggal kiérdemelte, — bátorodunk a t. cz. biztosító
közönséget a társaságunknál leendő biztosításra azon
tiszteltetljes megjegyzéssel felhívni, hogy ugy buda-
pesti képviselősegtünk valamint az egész ország terü-
letén felállított számos vezér-, fő és alügynökségeink
utasítva és felhatalmazva vannak, minden kívánt fel-
világosítással szolgálni; nyomtatott ismertetéseket és
biztosítási feltételeket kiosztani és biztosítási ajánlatot
kat elfogadni.

*) Az 1874-ik évi zárszámla szerint:

Résvény-tők	1. 2.000.000 — o. é. d. 20.000.000 — kr.
Készpénz díj és kamatbevétel 1874. évben	10.916.012 —
Díj- és nyereség-tartalék	8.622.353 — 45
	d. 39.539.226 — 45kr.

Ezen kívül az élet- és járadék biztosításai essz-
tály külön kezelte vagyona . . . o. é. d. 26.825.133 — 77kr.

Összesen d. 66.364.430 — 23kr.
A társaság tőkét, londoni, edinburghi, berlini és bécsi ingat-
lanok a továbbá állampapírokba és bankbetétekbe vannak befektetve

Teljes tisztelettel

A North British and Mercantile Insurance Company
Igazgatósága.

Irodák: Budapest V. fürdő-utca 4-ik szám I. emelet.

Eladó

35 darab 7-8 éves igen jól telet s igen szép leander
Kapor Györgynél Balassa-Gyarmaton, templomutca 81.
sz. alatt, melyeket a virágkedvelő közönség figyelmébe ajánl.
A leanderek e lap kiadóhivatalánál megtekinthetők.

Hirdetmény.

Alulírottak van szerencsége a nagyérdemű közönség-
gel tudatni, hogy f. évi április 10-én a posta utcában, az
„Ujvilág” (azelőtt „Menyország”) című vendéglő helyisé-
gében szabóüzletét megnyitotta, melyben mindennemű ta-
vaszi, nyári, őszi és téli férfi öltönyök megrendelés mellett
24 óra alatt, jutányos áron, a legpontosabban elkészít, a
gyors és jó kiállításért kezeskedik.

A nagyérdemű közönség kegyes pártfogását kéri
Tisztelettel

Horváth József.

Alulírott tisztelettel tudatja a t. közönséggel,
miszerint B. Gyarmaton, saját házában szikviz gyárat,
kitűnő beszerzésekkel felállítván, — gyártmányait, me-
lyek árra és minőségre nézve bárki máséival vetélked-
hetnek, a t. közönség figyelmébe ajánlja.

Egy üveg szikviz (sifon - sodawasser) ára
B.-Gyarmaton 5 kr.
Ipolyságon Sárpy János urnál . . . 6 kr.
Egy üvegért betét 80 kr.
Tisztelettel

Smidl Sándor,

szikviz gyáros,
s a „Mátyás király”-hoz címzett
sürcsarnok tulajdonosa.